

Sprekend Humanisme

Uitwerking van deel 1 van het interview met:

Joris in 't Veld (1895-1981)

Datum : 1976

Lokatie : niet bekend

Onderwerp(en) : Het boekje *Overpeinzingen over de zin van het leven, werkloosheid, overgangstijd in het Westen, zingeving.*

Duur interview : 21:16 (min/sec)

Naam / functie interviewer(s) : Casper Vogel

Kader/context : Dit interview is gehouden als In 't Veld 81 jaar is.

Niveau van uitwerking : Indicatief (Globaal. Tijd/onderwerp + kernzin(nen) en evt. opmerking)

Drager : Gedigitaliseerde opname van een geluidscassetteband

Format en bestandsnummer : WAV-157A (Deel 2 op WAV-157-B)

Datum uitwerking : 6 maart 2015

Uitgewerkt door : Marieke Nap

Respondent : J. (Joris) in 't Veld (1895-1981) was een overtuigd humanist, en de eerste voorzitter van Humanitas, dat in 1945 was opgericht. Hij was ook vanaf de oprichting tot 1954 lid van het Hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond.

In 't Veld begon als 15-jarige op het gemeentehuis van Dordrecht en studeerde in zijn vrije tijd Nederlands recht. Zijn vader was arbeider en groentehandelaar. De veelzijdig sociaaldemocratisch bestuurder en politicus is één van de grondleggers van de bestuurswetenschappen.

Van 1937-1941 was hij burgemeester van Zaandam. Hij werd ontslagen vanwege de februaristaking. Van 1948-1952 was hij minister van Wederopbouw en Volkshuisvesting. In 1937 werd hij lid van de Eerste Kamer voor de SDAP. Verder was hij onder meer lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, fractievoorzitter van de PvdA van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, docent rechtswetenschap, lid van de Centrale Raad van Beroep, buitengewoon hoogleraar bestuurswetenschappen en lid van de Raad van State. Hij bracht onder meer de Huurwet en de Wederopbouwwet tot stand in 1950.

In 't Veld was actief in het verzet, vooral in de illegale SDAP. Verder was hij onder meer medeoprichter van de Nederlandse Consumentenbond en lid van de Verenigingsraad Nederlandse Vereeniging tot Afschaffing van Alcoholhoudende Dranken. Hij was voorzitter van het College van Beroep voor Bedrijfsleven en commissaris van de N.V. Het Concertgebouworkest.

Hij heeft verschillende onderscheidingen gekregen: Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw (1946), Commandeur in de Orde van Oranje-Nassau (1952), Commandeur in de Orde van de Nederlandse Leeuw (1963) en ereburger van Zaandam (1948).

Enkele publicaties van In 't Veld waren: *Nieuwe vormen van decentralisatie* (1929), *De inrichting van onze staat* (1932 en 1934), *Economische en sociale ordening* (1945), *De betekenis van de gemeente voor de toekomst van West-Europa* (1950), *Vooruitziende bestuurswetenschap* (1970) en *Beginselen van behoorlijk bestuur* (1976).

Teller: minuut/sec	Index/onderwerp:	Opmerkingen:
00 00	Boekje <i>Overpeinzingen over de zin van het leven.</i>	De hoofdthema's uit zijn boekje: 1. Omgaan met teleurstellingen in het leven. Je hebt je eenvoudig te schikken in het onvermijdelijke. Verzet maakt het alleen maar moeilijker voor jezelf. 2. Die teleurstellingen moet je actief aanvaarden. Dus op zoek gaan naar nieuwe mogelijkheden en daarin nieuwe levensbevrediging ervaren.

Teller: minuut/sec	Index/onderwerp:	Opmerkingen:
03 26	Mogelijkheden	<p>Mensen die de moed laten zakken, in zijn optiek 'slappelingen'.</p> <p>Ze moeten het leven weer aandurven en mogelijkheden zien om er weer bovenuit te groeien.</p> <p>Door zijn ontslag als burgemeester raakte hij ineens alles kwijt.</p> <p>Hij schreef alles in een boekje van zich af en ontdekte kanten in zijn drukke bestaan die tot dan toe in de schaduw waren gebleven, zoals lezen, een studie filosofie en zijn gezin.</p>
07 27	Werkloosheid	<p>Zijn advies: Ga niet bij de pakken neerzitten. Kijk of je je nuttig kunt maken, maatschappelijk of cultureel. Als de wil ontbreekt, kom je er nooit uit. Zorg dat je iets omhanden hebt.</p> <p>Als je beperkt wordt door regels, zijn er veel mogelijkheden om je stem te laten horen.</p>
10 55	Voldoening	<p>Gemeentebesturen hebben nooit iets gedaan met In 't Velds waarschuwingen over stadsvernieuwing en zaten daarna met de gebakken peren.</p> <p>Maar In 't Veld heeft het in elk geval wel gezegd en heeft daar voldoening van.</p>
12 45	Overgangstijd	<p>Hij is aanhanger van het historisch materialisme.</p> <p>Het Westen komt in een moeilijke overgangstijd qua duurdere energie, arbeidskracht en grondstoffen. Ontwikkelingslanden kunnen zelf hun grondstoffen gaan verwerken, met een verschuiving in de internationale arbeidsverdeling en afnemende groei als gevolg. Inkomens zullen sterk genivelleerd moeten worden.</p>
16 23	Acceptatie	<p>Als mensen een inkomensnivellering blijmoedig kunnen aanvaarden, kan dat zelfs ten goede keren.</p> <p>Meer welvaart betekent heus niet meer geluk.</p>

Teller: minuut/sec	Index/onderwerp:	Opmerkingen:
17 50 - 21 16	Mentaliteitsverandering	Bij de arbeiders van het Instituut voor Arbeidersontwikkeling heeft hij ervaren dat op termijn een mentaliteitsverandering mogelijk is. Er is wel een bewuste opvoeding nodig in die richting. Dat kan bijvoorbeeld door op tv positieve verhalen te laten zien, niet de verhalen van mensen die niks van hun leven weten te maken.